

Nr 46

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag
angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952
(nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall; given
Stockholms slott den 14 januari 1955.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall.

GUSTAF ADOLF

Ivar Persson

Förslag

till

L a g

**angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434)
om särskild skolstyrelse i vissa fall.**

Härigenom förordnas, att lagen den 6 juni 1952 om särskild skolstyrelse i vissa fall, vilken enligt lag den 26 februari 1954 (nr 55) gäller till och med den 31 december 1955, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1957; och skall före utgången av år 1955 förrättas val av ledamöter och suppleanter i särskild skolstyrelse för tiden den 1 januari 1956—den 30 juni 1957.

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 14 januari 1955.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Persson, fråga om *fortsatt giltighet av lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall* och anför därvid följande.

På förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1952: 224 antog 1952 års riksdag (KU 26, Rskr 407) lag om särskild skolstyrelse i vissa fall, avseende en provisorisk samordning av den lokala skolledningen i försöksdistriktet. Förslag till lagstiftning i ämnet hade framlagts av 1951 års skolstyrelseutredning. Med hänsyn till att utredningen då icke ansett sig kunna ta slutlig ställning till någon av de förelagda utredningsuppgifterna, hade utredningen givit sitt förslag formen av en provisorisk lag med begränsad giltighetstid. I enlighet med vad utredningen förordat, gavs lagen ursprungligen endast två års giltighetstid, från och med den 1 januari 1953 till och med den 31 december 1954.

Sedan skolstyrelseutredningen i skrivelse den 10 december 1953 till Kungl. Maj:t anmält, att något slutligt förslag angående skolväsendets lokala ledning icke komme att avges av utredningen inom sådan tid, att proposition därom kunde avlämnas till 1954 års riksdag, erhöll 1952 års lag fortsatt giltighet till och med den 31 december 1955 enligt lag den 26 februari 1954, nr 55 (prop. 34, KU 1, Rskr 68).

Beträffande det närmare innehållet i 1952 års lag må här nämnas följande.

Lagen äger tillämpning i sådant skoldistrikt, där enligt Kungl. Maj:ts medgivande försök med nioårig enhetsskola bedrives, dock ej beträffande Stockholms skoldistrikt (1 §). I dylikt försöksdistrikt skall förvaltningen och vården av folk- och fortsättningsskolväsendet handhas av en särskild skolstyrelse. Om Kungl. Maj:t så beslutar, skall den särskilda skolstyrelsen även vara styrelse för högre folkskola, fristående realskola, annan högre statlig eller kommunal läroanstalt eller yrkesundervisningsanstalt inom

skoldistriktet (2 §). Särskild skolstyrelse har samma befogenhet och uppgifter, som eljest skolat tillkomma eller åvila de vanliga skolstyrelserna inom distriktet. Styrelsen skall särskilt beakta för de olika skolorna eller skolformerna gemensamma frågor samt med uppmärksamhet följa det pedagogiska försöksarbetet, främja lärarnas vidareutbildning och verka för ett fördjupat samarbete mellan hem och skola (3 §). Ledamöter i särskild skolstyrelse väljes av kommunal- eller stadsfullmäktige till ett antal av minst sju och högst tjuguen (4 §). För att biträda vid behandlingen av frågor angående den förberedande yrkesundervisningen och den allmänna yrkesundervisning, för vilken särskild skolstyrelse ansvarar, bör styrelsen utse ett särskilt rådgivande organ, expertråd, om minst fyra ledamöter (6 §). I övrigt gäller beträffande särskild skolstyrelse i huvudsak samma bestämmelser som beträffande vanlig folkskolestyrelse (7 §).

Enligt 4 § sista stycket i 1952 års lag har ledamöter och suppleanter i särskild skolstyrelse valts för perioden den 1 januari 1953—den 31 december 1954. Enligt lagen den 26 februari 1954, nr 55, skall nytt val av ledamöter och suppleanter ha förrättats för år 1955.

I skrivelse den 11 januari 1955 hemställer 1951 års skolstyrelseutredning, att lagen om särskild skolstyrelse i vissa fall måtte erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1957. Utredningen anför därvid huvudsakligen följande.

På grund av att utredningen funnit det nödvändigt att utarbeta särskilt förslag till vissa åtgärder rörande den pedagogiska ledningen av skolväsendet i försöksdistrikten m. m., avlämnat den 3 november 1954, har en förskjutning i utredningens arbete inträtt, vilken icke kunde förutses då utredningens anmälan av den 10 december 1953 gjordes. Enligt utredningens uppfattning är det vidare önskvärt, att förslag rörande skolans lokala ledning icke utbrytes och framlägges för sig utan om möjligt presenteras tillsammans med förslag om den regionala ledningens organisation, eftersom båda förslagen har samband med varandra och något ovillkorligt behov av en dylik utbrytning ej synes föreligga.

Utredningen räknar med att dess förslag i nämnda båda avseenden skall kunna framläggas under 1955 och föreläggas 1956 års riksdag. En omorganisation av mellaninstansväsendet torde emellertid, sedan beslut därom fattats, kräva en relativt lång förberedelsestid och icke kunna träda i kraft förrän tidigast vid årsskiftet 1956/57. Fördelaktigast synes emellertid vara att låta nya mellaninstanser börja fungera från och med ett budgetårs början, lämpligen från den 1 juli 1957. Då starka skäl talar för att nya skolstyrelser och nya mellaninstanser börjar sin verksamhet samtidigt, anser utredningen att den nu provisoriskt gällande skolstyrelselagen icke bör ersättas av en ny, definitiv skolstyrelselag förrän vid sistnämnda tidpunkt.

Departementschefen. Med hänsyn till vad skolstyrelseutredningen anfört i skrivelsen den 11 januari 1955 fordras en ytterligare förlängning av den provisoriska samordning av den lokala skolledningen i försöksdistriktet, som skett genom 1952 års lag om särskild skolstyrelse i vissa fall. Utan att ta någon definitiv ståndpunkt till frågan, när en slutgiltig lagsiftning

rörande organisationen av skolväsendets lokala ledning bör kunna träda i kraft, anser jag mot bakgrunden av utredningens framställning, att 1952 års lag bör erhålla fortsatt giltighet åtminstone intill utgången av juni 1957.

Vid den av mig föreslagna förlängningen av lagens giltighetstid bör i höst, då för övrigt nyval äger rum för landets folkskolestyrelser, förrättas nytt val av ledamöter och suppleanter i särskild skolstyrelse för perioden den 1 januari 1956—den 30 juni 1957.

I enlighet med vad jag nu förordat har inom ecklesiastikdepartementet upprättats förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall*. Jag hemställer, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Carl-Lennart Prütz